

2. taula: **Libragarriak eta presentazioak (Farmazialarien Elkargoaren Kontseilu Nagusiaren BotPlus 2.0tik egokituta)**

Libragarri motak	Printzipio aktiboak	Izen komertzialak	Ezaugarriak
BOLO-FORMATZAILEAK Zuntz dietetikoa bezala jarduten dute; hots, likidoa atxikitzen dute eta eginkari-masa handitzen dute. Horrek peristaltismoa estimulatu du.	Ispagula (<i>ovata plantaina</i>)	Biolid, Metamucil, Plantaben, Plantago ovata, Plantax, Cenat	Baliteke egun batzuk behar izatea eragiteko; ez dira egokiak sintomak azkar arintzeko. Buxatzeko arriskua dela eta, likidoak hartu behar dira eta ez dira oheratu aurre-aurretik erabili behar. Flatulentzia eta abdomeneko distentsioa eragiten dute eta kontraindikaturatu daude eginkariengatik buxadura edo heste-buxadura duten pazienteetan. Seguruak dira epe luzera.
	Metilzelulosa	Muciplazma	Burdina, kaltzioa eta beste substantzia batzuk (digoxina, salzilatoak) xurgatzea eragotz dezakete; hori dela eta, libragarria hartu eta ordubete edo bi ordura hartu beharko da beste edozer sendagai.
OSMOTIKOAK Jariakinak atxikitzen dituzte hestean, dela osmosiagatik, dela eginkarietan uraren banaketa aldatzeagatik.	Laktitola	Emportal, Oponaf	Baliteke 3 egun ere behar izatea eragiteko; beraz, ez dira egokiak sintomak azkar arintzeko.
	Laktulosa	Lactulosa, Duphalac	Likidoak hartu behar dira.
	Makrogola (polietilenglikola)	Casenlax, Femlax	Kalanbreak eragiten dituzte maiz, bai eta abdomeneko distentsioa ere.
	Makrogola (polietilenglikola) elektrolitoekin	Casenglicol, Evacuante Bohm, Evacuante Lainco Simple, Klean-Prep, MacrogolSandoz, Micralax Macrogol, Molaxole, Movicol, Movicol Pediátrico, Moviprep	Laktulosa: kontrol kliniko berezia gomendatzen da paziente diabetikoetan, bere metabolitoen xurgapenak (fruktosa, laktosa) gluzemia alda baitezake.
	Magnesio-gatzak eta beste gatz batzuk	Eupetina, Salmagne, Salcedol	* Fosfato-enemak kirurgia edo miaketa baten aurretik hesteak garbitzeko erabiltzen dira, inoiz ez idorria tratatzeko. Sodio fosfatoko enemek hauek eragin ditzakete: hipotentsioa, bolumen-deplezioa, giltzurrun-hutsegitea, hiperfosfatemia, hipo/hiperkaliemia, azidosi metabolikoa, eta aldaketak elektrokardiograman (QT tarte luze). Beraz, adineko pertsonak arreta handiz erabili behar dituzte.
	Fosfatoak*	Fosfoevac, Fosfosoda, Foslainco, Enema Casen, Lainema	
ESTIMULATZAILEAK (kontaktukoak) Zuzenean estimulatu dute heste-higikortasuna, eta likido eta elektrolitoen birxurgatzea gutxitzen dute. Glizerina-supositorioek propietate bigungarri eta osmotikoak dituzte, gainera.	Bisakodiloa	Dulcolaxo bisacodilo	Ahotik hartuz gero, 6-12 ordutan dira eraginkorrak; beraz, gauz hartzea gomendatzen da.
	Pikosulfato sodikoa	Contumax, Dulcolaxo picosulfato, Evacuol, Ezor, Lubrilax	Ondestetik hartuz gero, 20-60 minutu behar dira, beraz, azkarragoa da. Kalanbreak eragiten ditu abdomenean maiz, eta kontraindikaturatu daude heste-buxadura duten pazienteetan.
	Errizinoa	Aceite ricino Orravan	Oro har, epe motzean erabiltzea gomendatzen da, kronikoki erabiltzeak desoreka elektrolitikoak eta kolon atonikoa eragin baititzake. Zenbait kasutan (oheratuta dauden adineko pertsonak, zainketa aringarrietan dauden pertsonak), justifikaturatu egon daiteke epe luzean erabiltzea.
	Sena	Laxante Olan, Laxante salud, Arkocápsulas sen, Neholistisan	
	A+B senosidoak	Modane, Puntual, Pursenid, Bekunis, Puntualex, X-Prep	
	Kaskara sakratua	Arkocápsulas cáscara sagrada	
	Glizerina (glizerola)	Supogliz; supositorios glicerina adultos, infantil, y lactantes; Adula; Dulcolaxo Glicerol; Glycilax adultos y niños; Kanova adultos y niños; Verolax adultos y niños; Paidolax	

Libragarri motak	Printzipio aktiboak	Izen komertzialak	Ezaugarriak
LUBRIKATZAILEAK ETA BIGUNTAILEAK Eginkariak biguntzen dituzte; hartara, azalera-tentsioa gutxitzen da eta hesteetako jariakinak sartzea errazten da.	Parafina	Emuliquen simple, Hodernal	Adineko pertsonen ez erabiltzea gomendatzen da, xurgapen-pneumonitis lipidikoak eragin ditzakeelako. Ez dago indikatuta 6 urtetik beherakoetan erabiltzea, segurtasunari buruzko datu nahikorik ez baitago.
HARTZAILE PERIFERIKO OPIOIDEEN ANTAGONISTAK Hartzaile opioide mu periferikoak blokeatzen dituzte, opioideek nerbio-sistema zentralean duten efektu analgesikoa aldatu gabe.	Metilnaltrexona Naloxegola	Relistor Moventing	Opioideek eragindako idorreria tratatzeko indikatuta daude libragarriei desegoki erantzuten dieten paziente helduetan. Metilnaltrexona azalpetik hartzen da. Sendagai hau ez dago finantzaturat; laborategi britainiar batek merkaturatzen du, eta hari erosi behar zaio zuzenean. Naloxegola ahotik hartzen da (baimenduta dago, baina oraindik ez da Espainian merkaturatu).
PROZINETIKOAK 5-HT4 serotonina-hartzailearen agonista espezifikoa eta afinitate handikoa, heste-igarotzea estimulatu du.	Prukaloprida	Resolor	Helduen idorreria kronikoaren sintomak tratatzeko indikatuta dago (hasiera batean, soilik emakumeetan; baina, orain, gizonetan ere bai), baldin eta libragarriek ez badiete behar bezala libratzeko aukera ematen. Zisapridaren talde berekoa da (zisaprida merkatutik kendu zuten segurtasun-arrazoiak tarteko; izan ere, QT tartea luzatzen du). Entsegu klinikoetan jasotako ondorio kaltegarriak ez ziren oso larriak eta ez ziren oso maiz eman; nolana ere, ez dakigu epe luzera seguruak diren sistema kardiobaskularrerako. Gomendatzen da tratamenduaren 4. astean pazienteak berrebaluatzea, eta, eraginkorra ez bada, tratamendua etetea.
BESTE BATZUK: LINAKLOTIDA Peptido sintetiko ez xurgagarria, guanilatoziklasa C-ren hartzailearen agonista, erraietan jardueraren analgesikoa eta jariatzailea duena.	Linaklotida	Constella	Helduetan, idorreria ere baduen heste suminkorraren sindromearen (HSS-I) sintomak (moderatutik larrira) tratatzeko indikatuta dago. Gaixotasun moderatutik larrira duten pazienteetan linaklotidarekin trata daiteke, baldin eta sintomatologia nabarmen gogorra badute eta hedagarri/libragarri eta espasmodiko bidezko tratamenduei behar bezala erantzuten ez badiete. Tratamendua 4 astez baino gehiagoz ez luzatzea gomendatzen da, baldin eta erantzun terapeutikorik lortu ez bada. Ondorio kaltegarri ohikoena beherakoa da.
BESTE BATZUK: LUBIPROSTONA Peptido sintetiko ez xurgagarria, erraietan jardueraren analgesikoa eta jariatzailea duena.	Lubiprostona	Amitiza	Idorreria kroniko idiopatikoa eta HSS-I tratatzeko indikatuta dago, helduetan, bai eta opioideek eragindako idorreria ere paziente ez onkologikoetan. Ez da Espainian merkaturatu, baina Sendagaien eta Osasun Produktuen Espainiako Agentziaren Sendagaiak Egoera Berezietan Kudeatzeko Programaren bitartez eskura daiteke.

Oharra: Landare-estraktuak, gehienak estimulatzaileak (antrakionak), bateratuz osatutako espezialitate eta belar-dendako prestakin ugari daude merkatuan, Kaskara sakratu, oilakara, arabarba, eta abarrekin egindako prestakinak dira, eta kontrolrik gabe erabiltzea arriskutsua izan daiteke, albo-ondorioak direla eta: kolon atonikoa eta desoreka elektrolitikoak. Zer libragarri eta zer indikaziotarako finantziatzen jakiteko, kontsultatu 3. taula.